

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення зміни до пункту 8 Положення про Національну
веб-платформу центрів надання адміністративних послуг”

1. Мета

Проект акта розроблено з метою розширення переліку засобів електронної ідентифікації, які використовуються користувачами для отримання доступу до захищених ресурсів Національної веб-платформи центрів надання адміністративних послуг (Платформи Центрів Дія) (далі – Платформа Центрів Дія).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено за власною ініціативою Міністерства цифрової трансформації України відповідно до підпункту 2 та абзацу дев'ятого підпункту 3 пункту 4 Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856, та абзацу третього пункту 11 Положення про Національну веб-платформу центрів надання адміністративних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 72.

Використання працівниками центрів надання адміністративних послуг і представниками суб'єктів надання адміністративних та інших публічних послуг для отримання авторизованого доступу до Платформи Центрів Дія виключно засобів кваліфікованого електронного підпису, як це передбачено підпунктом 9 пункту 8 Положення про Національну веб-платформу центрів надання адміністративних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 72, істотно обмежує можливості доступу зазначених категорій осіб та є не виправданим з точки зору необхідного рівня захисту інформації, що обробляється в модулі дистанційного навчання, системі попереднього запису суб'єктів звернення на прийом до працівників центрів надання адміністративних послуг, а також в інших захищених ресурсах Платформи Центрів Дія.

Зокрема, відповідно до абзацу другої частини другої статті 17 Закону України “Про електронні довірчі послуги” працівники центрів надання адміністративних послуг і представники суб'єктів надання адміністративних послуг з метою отримання доступу до захищених ресурсів Платформи Центрів Дія для засвідчення чинності відкритого ключа зобов'язані використовувати лише кваліфікований сертифікат відкритого ключа. Проте, оскільки в разі використання захищених ресурсів Платформи Центрів Дія працівники центрів надання адміністративних послуг і представники суб'єктів надання адміністративних послуг не реалізують повноваження, спрямовані на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків фізичної або юридичної особи

ДОКУМЕНТ СЕД МІНЦИФРИ АСКОД

Підписувач Федоров Михайло Альбертович
Сертифікат 5FBB77F7B650371D040000021280000A95D0000
Дійсний з 06.08.2020 11:51:59 по 06.08.2022 11:51:59

1/04-1-9347 від 25.08.2021

відповідно до закону, вимога щодо застосування ними засобів кваліфікованого електронного підпису (захищених носіїв особистих ключів) не застосовується.

Разом з тим, стосовно електронної взаємодії фізичних та юридичних осіб (у тому числі працівників центрів надання адміністративних послуг і представників суб'єктів надання адміністративних послуг), яка потребує відправлення, отримання, використання та постійного зберігання за участю третіх осіб електронних даних, що обробляються засобами Платформи Центрів Дія, не застосовується вимога щодо здійснення такої електронної взаємодії з використанням кваліфікованих електронних довірчих послуг, встановлена абзацом першим частини другої статті 17 Закону України “Про електронні довірчі послуги” (аналоги таких електронних даних на паперових носіях відповідно до законодавства не повинні містити власноручний підпис).

Таким чином, законодавством у сфері електронних довірчих послуг не вимагається використовувати для здійснення електронної ідентифікації та автентифікації на Платформі Центрів Дія виключно засоби кваліфікованого електронного підпису.

Натомість, переважна більшість електронних підписів, що наразі використовуються в Україні, належить до удосконалених електронних підписів, які базуються на кваліфікованих сертифікатах електронного підпису. Електронні підписи цього виду створюються без використання засобів кваліфікованого електронного підпису, а їх використання є значно доступнішим та зручнішим для користувачів порівняно з використанням кваліфікованих електронних підписів, що, у свою чергу, зробить більш доступними для користувачів захищені ресурси Платформи Центрів Дія. Також необхідно врахувати, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 193 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення можливості використання удосконалених електронних підписів і печаток, які базуються на кваліфікованих сертифікатах відкритих ключів” у рамках зазначеного експериментального проекту (реалізується не пізніше ніж до 5 березня 2022 р.) для отримання доступу до захищених ресурсів Платформи Центрів Дія можуть використовуватися удосконалені електронні підписи, які базуються на кваліфікованих сертифікатах електронного підпису.

Крім того, для авторизації на Платформі Центрів Дія працівників центрів надання адміністративних послуг, які здійснюють дії з обробки інформації, що мають низькі ризики для інформаційної безпеки (зокрема, здійснення попереднього запису суб'єктів звернення на прийом до працівників центрів надання адміністративних послуг), є можливим використовувати логін та пароль.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується надати можливість працівникам центрів надання адміністративних послуг і представникам суб'єктів надання адміністративних та інших публічних послуг, які є користувачами Платформи Центрів Дія, використовувати для здійснення електронної ідентифікації та автентифікації на Платформі Центрів Дія не лише засоби кваліфікованого електронного підпису, але й засоби удосконаленого електронного підпису, який базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (ці обидва види засобів електронного підпису охоплюються терміном “засоби електронного підпису, який базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису”), а також логін та пароль.

При цьому передбачається, що використання певними категоріями користувачів тих чи інших засобів електронної ідентифікації – засобів електронного підпису, який базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, або логіна та пароля – визначатиметься законодавством, зокрема, порядком надання, блокування та анулювання доступу користувачів до модуля дистанційного навчання, інших захищених ресурсів Платформи Центрів Дія, який має бути встановлений Міністерством цифрової трансформації України як держателем зазначеної вебплатформи згідно з абзацом дев'ятим пункту 11 Положення про Національну вебплатформу центрів надання адміністративних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 72.

4. Правові аспекти

Проект акта розроблено відповідно до підпункту 2 та абзацу дев'ятого підпункту 3 пункту 4 Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856, та абзацу третього пункту 11 Положення про Національну вебплатформу центрів надання адміністративних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 72.

У відповідній сфері суспільних відносин діють:

Закони України “Про адміністративні послуги”, “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”, “Про захист персональних даних”, “Про електронні довірчі послуги”;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 19 вересня 2018 р. № 749 “Про затвердження Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності”;

від 3 березня 2020 р. № 193 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення можливості використання удосконалених електронних підписів і печаток, які базуються на кваліфікованих сертифікатах

відкритих ключів”;

від 3 лютого 2021 р. № 72 “Про Національну веб-платформу центрів надання адміністративних послуг”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не матиме впливу на надходження та витрати державного та/або місцевих бюджетів та не потребуватиме додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”, та з цією метою розміщено на офіційному вебсайті Міністерства цифрової трансформації України.

Проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, у зв’язку з чим потребує погодження із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування.

Проект акта не стосується прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта стосується права людини на інформацію, гарантованого Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. У проекті акта враховано положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (зокрема, статті 10) та практики Європейського суду з прав людини.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту акта не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація акта матиме вплив на працівників центрів надання адміністративних послуг та представників суб'єктів надання адміністративних та інших публічних послуг, які будуть користувачами Платформу Центрів Дія:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Працівники центрів надання адміністративних послуг, представники суб'єктів надання адміністративних та інших публічних послуг, які будуть користувачами Платформу Центрів Дія	Спрощення доступу до модуля дистанційного навчання, інших захищених ресурсів Платформи Центрів Дія.	Забезпечення можливості використання значно доступніших та зручніших для користувачів засобів удосконаленого електронного підпису, який базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, а також логіна та пароля.

**Віце-прем'єр-міністр України –
Міністр цифрової трансформації
України**

Михайло ФЕДОРОВ

_____ 2021 р.